

Л.В. Саловська, канд. екон. наук, О.М. Гай, канд. екон. наук,
Кіровоградський національний технічний університет,
О.О. Лисиченко, канд. екон. наук,
Кременчуцький державний політехнічний університет,

Інтеграція видів обліку в системі управління сільськогосподарським виробництвом

В статті досліджена горизонтальна та вертикальна інтеграція видів обліку в системі управління сільськогосподарським виробництвом в умовах використання автоматизованої бази даних.
бухгалтерський облік, інтеграція, функції обліку, управління, агропромисловий комплекс

Перехід України до ринкового типу економіки та широке застосування комп'ютерних технологій зумовило появу в обліку нових, раніш неpritаманих йому функцій та розвиток і трансформацію існуючих. Сьогодні облік виконує функції управління економікою підприємства, забезпечуючи зворотній зв'язок між господарськими об'єктами і органами управління цими об'єктами, законність і доцільність здійснення господарських операцій, збереження і раціональне використання господарських засобів, здійснення оцінки результатів та резервів ефективного ведення господарської діяльності, управління фінансовою діяльністю. Сучасний розвиток виробничих відносин характеризується еволюцією, що стимулює зміни в системі обліку. Отже, виникає необхідність в створенні ефективної системи управління та її активно-адаптивного використання, що дозволило б максимально оптимізувати виконання виробничої програми підприємства і реалізацію стратегічних планів.

Слід зазначити, що агропромисловий комплекс є специфічним об'єктом регулювання, який характеризується низькою прибутковістю, що пов'язано з рядом факторів, а саме сезонністю, ризиком тощо. З цим пов'язана і низька інвестиційна привабливість аграрного сектору. Тому оперативне виявлення та мобілізація внутрішніх резервів є пріоритетною проблемою сільськогосподарського товаровиробника.

Все це підкреслює значущість управлінських рішень прийняття якого повинно базуватися на достовірній, своєчасній та повній обліковій інформації.

Актуальність даного питання посилюється непридатністю командно-адміністративних методів управління та не адаптованістю до сучасних умов – ринкових. Крім того, вирішення задач управління без об'єднання їх в систему знижує ефективність управління виробництвом, але у випадку використання системи виникає проблема сумісності даних та організації інформаційних обмінів, яку можна вирішити лише шляхом інтеграції видів обліку.

Питаннями інтеграції видів обліку займалися такі вітчизняні і закордонні вчені як: Р.А. Алборов, М.Т. Барановський, М.Я. Дем'яненко, Г.Г. Кірейцев, М.Ф. Кропивко, В.Б. Мосаковський, П.П. Німчинов, В.Ф. Палій, В.І. Подольський, Я.В. Соколов, Ч.Т. Хорнгрен, Дж. Фостер, Р. Вандер., В.Г. Ширококов, В.М. Савченко. Але питання інтеграції видів обліку з метою оптимізації управління економікою підприємства все ще залишається дискусійним.

Вагомий вклад в розвиток питання інтеграції обліку вніс д.е.н. проф. М.Ф. Кропивко [1], який розглядав її горизонтальний та вертикальний розріз.

Метою написання статті є дослідження інтеграції видів обліку в системі управління сільськогосподарським виробництвом.

Вертикальна інтеграція оперативного, статистичного та бухгалтерського видів обліку в системі управління економікою підприємства наведена на рис. 1, горизонтальна – фінансового та внутрішньогосподарського (управлінського) на рис. 2.

Рисунок 1 - Вертикальна інтеграція видів обліку в системі управління економікою підприємства

Слід зазначити, що як при вертикальній так і при горизонтальній інтеграції залишається єдина автоматизована база даних (АБД), яка дозволяє в разі необхідності оперативно отримувати необхідну інформацію для управління сільськогосподарським виробництвом.

Сучасний стан облікових процедур характеризується комп'ютеризацією. Застосування комп'ютерних технологій для обробки обліково-економічної інформації є ефективним лише у разі інтеграції різних видів обліку. Метою створення системи обліку є підтримка основних функцій інформаційної системи управління сільськогосподарським виробництвом.

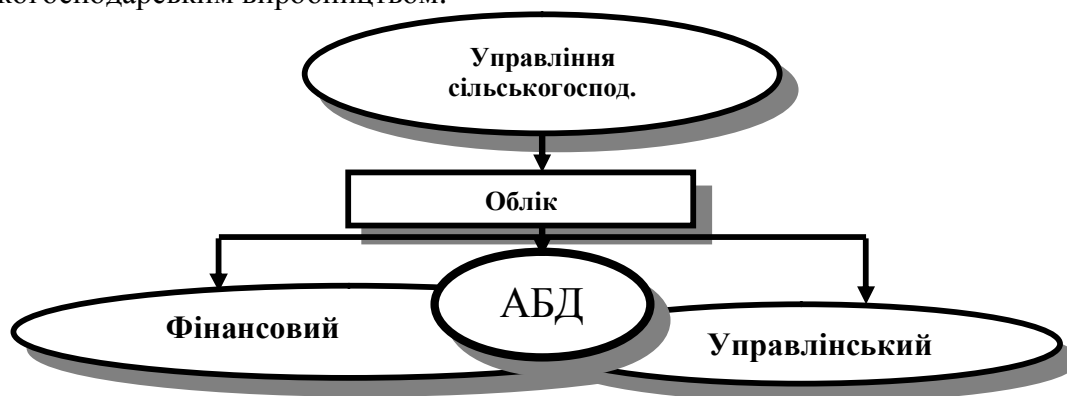

Рисунок 2 - Горизонтальна інтеграція видів обліку в системі управління економікою підприємства

З рис. 1 і 2 наочно видно, що кожний вид обліку є самостійним. А це означає, що кожний з них організаційно відокремлюється в управлінській системі як підсистема нижчого порядку. Але, слід відмітити, що за умов використання комп'ютерних

технологій, поряд з процесами диференціації в системі обліку відбуваються інтеграційні процеси на технологічному рівні.

Отже, види обліку слід розглядати як цілісну, але багато аспектну інтегровану систему в управлінні економікою сільськогосподарського підприємства. Це дозволить підвищити оперативність управління сільськогосподарським виробництвом, забезпечити інформаційні потреби керівництва підприємства, менеджерів тощо.

Список літератури

- 1 Кропивко М.Ф., Козак М.І., Похіленко Е.П., Романова Е.П. Основи архівно-комп'ютерної форми обліку / За ред. Саблука П.Т. – К.: ІАЕ УААН, 2004. – 131 с.
- 2 Алборов Р.А. Автореферат диссертации на соискание ученой степени д.э.н. Развитие учета и контроля в системе управления сельскохозяйственным производством 08.00.12 Бухгалтерский учет, статистика, Казань 2004.
- 3 Савченко В.М., докторант, канд. екон. наук Національний науковий центр “Інститут аграрної економіки УААН” Тенденції розвитку функцій бухгалтерського обліку в аграрній сфері./ Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету: Економічні науки, вип 7, ч. І.– Кіровоград: КНТУ, 2005. С.209-214
- 4 Соколов Я.В. Зачем бухгалтеру теория бухгалтерского учета? //Бухгалтерский учет 2'05
- 5 Палій В.Ф.. профессор, почетный член Института профессиональных бухгалтеров России . Актуальные вопросы теории бухгалтерского учета//Бухгалтерский учет 3'05
- 6 Дуглас Норт институты, институциональные изменения и функционирование экономики\ Пер. с англ. А.Н. Нестеренко; предисл. и науч. ред. Б.З. Мильнера. — М.: Фонд экономической книги “Начала”, 1997. — 180 с. — (Современная институционально-эволюционная теория)
- 7 Алборов Р.А. Автореферат диссертации на соискание ученой степени д.э.н. Развитие учета и контроля в системе управления сельскохозяйственным производством 08.00.12 Бухгалтерский учет, статистика, Казань 2004.
- 8 Кірейцев Г.Г., д.е.н, професор Умови розвитку бухгалтерського обліку в сільському господарстві України //«Реформування обліку, звітності та аудиту в системі АПК України: стан та перспективи» II Міжнародна науково-практична конференція Збірник тез та виступів на міжнародній науково-практичній конференції 19-20 жовтня 2006 р. м. Київ ННЦ «Інститут аграрної економіки» УААН С. 9-18
- 9 Широбоков В.Г. Активно-адаптивная система бухгалтерского учета в сельском хозяйстве: концептуальные подходы, теория и практика. Диссертация на соискание ученой степени доктора экономических наук. – Воронеж -2002

В статье исследована горизонтальная и вертикальная интеграция видов учета в системе управления сельскохозяйственным производством в условиях использования автоматизированной базы данных

In the article there is the explored horizontal and vertical integration of types of consideration in the system of agricultural operations management in the conditions of the use of the automated data-base